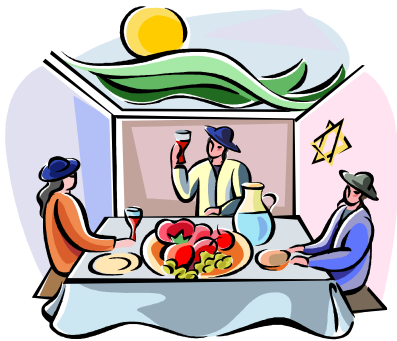

עלון מס' 1239 כ"א תשרי תשע"ב 19.10.11

הושענא רבה, סוכות

תן לנו שנה אחת של שקט אמיתי
שנה של לובן הפריחות וירק הדשאים
שנה של להט אהבות וחום תנור ביתי
ושנדע רק פעם מהו טוב ומה נעים

שנה ללא קולות שנאה וזעקות השכול
ללא מראות הדם ללא הלמות תופי המלחמה
ללא הפחד המשתק של הנורא מכל
ללא צחוקו של העתיד אשר נטמן באדמה

הן לא ביקשנו לנו אוצרות של ממלכות
לא אושר עילאי ומכוניות פאר
קורטוב אחד של שקט אמיתי ולובן של פריחות
אשר נוכל בהם בלאט להתהדר

להתרגש כפעם מריחות הסתיו
לדהור אל האושר כשריקת רכבת
לבנות לנו סוכת שלום עכשיו
ולהיות בה ראויים לשבת

הטור השביעי/ נתן אלתרמן

בין עלון לעלון 1239

ערב חג הסוכות התבשרנו על ההסכם להשבתו של **גלעד שליט** הביתה. גלעד שהפך להיות הילד של כולנו, שב הביתה, אל המדינה ששלחה אותו למלחמה ואל הבית הפרטי שלו במצפה הילה.

כאשר הפסיקה הקריינית את דבריה באמצע שידורי הטלביזיה עקב "הודעה חשובה, דרמטית" לא חשב איש שהידיעה מדברת על גלעד שליט.

למעלה מ-5 שנים עקב כל איש בישראל - גם אם לא השתתף בפועל בצעדות, בעצרות, במפגשים באוהל בירושלים - בדריכות, בחרדה, בציפייה ובתפילה למען שלומו ושחרורו של גלעד, ובתפילה לשובו חי, בריא ושלם אל חיק משפחתו, ביתו, חבריו אוהביו ואל כולנו.

המו"מ היה קשה ומורכב וכך גם מה שעמד ועומד על כף המאזניים - שחרור מאות אסירים שדם יהודי על ידיהם... לצידו של כל **סיכוי קיים** גם ה**סיכון** ולא תמיד ניתן לאמוד את גודל הסיכוי מול גודל הסיכון. מול הסיכון בהתגברות פעולות איבה וטרור עם שחרורם של מרצחים כה רבים, עומד הפעם הסיכוי להציל את גלעד שנשלח על ידינו ולהציל את האמון של כל חייל וחייל במדינת ישראל שאם חס וחלילה ייפול בשבי - מדינתו ששלחה אותו לקרב והטילה אותו אל תוך הסיכונים, גם תתגייס ותעשה את כל האפשרי ע"מ לחלצו ולהביאו הביתה.

אין להתעלם מכאבן של המשפחות שנפגעו ע"י פעולות הטרור ולא בטוח שחקיקה תועיל כאן ותמנע "תשלומים" כאלה ואחרים. ניתן לקבוע אולי עקרונות למו"מ, אך כל מקרה הוא שונה לגבי אפשרויות חילוצם של השבויים וטוב שמדינת ישראל, אחרי שיקולים ושנים של ניסיונות תיווך, בחרה ב**סיכוי** שבהצלת גלעד על אף ה**סיכון** שבשחרור מרצחים כה רבים.

ואנחנו, יחד עם כל עם ישראל ואזרחי ישראל מחבקים את גלעד ומשפחתו ומתפללים שינתנו להם הזמן והתנאים לבנות מחדש את חיי משפחתם לאחר שנות סבל ופרוד כה רבות.

המחאה אינה נגמרת. על אף שהממשלה קבלה, לאחר דיון נוסף, את מסקנות וועדת טרכטנברג, עליהן להגיע עוד אל שולחן הכנסת לדיונים ואישור.

אין להתעלם מהויכוח הנטוש לגבי המסקנות, אולם צריך להבין שמעט דברים ניתן לשנות מיידית ורוב הדברים מחייבים תהליכים לא קצרים על מנת להביא לשינוי. וועדת טרכטנברג הצביעה על כיוונים ועל תקציבים כלליים לשנים הקרובות. עתה יש להיכנס אל הפרטים ולעבד תוכניות מפורטות למימוש המסקנות באופן אופרטיבי. תוך כדי הדיונים ניתן גם להכניס שינויים אך יהיה זה משגה לדחות את המסקנות מראש בנימוק שלא ענו על כל הציפיות.

ובינתיים, המחאה צוברת תאוצה בעולם, בארה"ב ובאירופה ואנו עדים להתפשטותה בארצות שונות תחת הסיסמא: "מאוחדים למען שינוי עולמי". לא כל המחאות עוברות בשקט והיינו עדים גם להתפרעויות אנרכיסטיות הלוקחים חלק במחאות בחו"ל (למשל ברומא, השבוע). לא מספיק לקרוא סיסמאות כוללניות כ "צדק חברתי" או "למען שינוי עולמי". חשוב להפוך אותן כעת לתכניות לשינוי חברתי יסודי. מסתבר שהשיטה הקפיטליסטית שהביאה לקיטוב נוראי בין המעמדות השונים ולאובדן הסולידריות, מעירה סוף סוף את ההמונים שהיו קורבנותיה והם תובעים היום שינוי הסדר החברתי והכלכלי.

המחאה המרגשת של הקיץ האחרון לא נסתיימה, אך כאמור, חשוב שתובל כעת נכון ובהקדם בתביעה לתוכניות מפורטות ואופרטיביות בתחומים השונים.

ולא שחכנו את הרופאים המתמחים במרכז הארץ שהמו"מ עמם טרם הסתיים והם עובדים כעת מכוח צו בית המשפט... אמנם שופרו תנאי הרופאים המתמחים והרפואה הציבורית בפרופריה אך יש לשפר גם את תנאי המתמחים העובדים במרכז כי הם הבסיס לשיפור מערכת הרפואה הציבורית כולה.

שלוש נשים קבלו לאחרונה פרס נובל לשלום בזכות עוז רוחן, כוחן ומנהיגותן שהיוו השראה להתקדמות בני האדם בעולם. נשים המובילות שינוי בארצותיהן ולא רק, והיודעות שאם לא יינתן לנשים שוויון הזדמנויות לא נצליח להגיע לשלום בר-קיימא בעולם.

אלן ג'ונסון סירליף - נשיאת ליבריה, בת 72, האשה הראשונה שנבחרה (2005) לנשיאות במדינה אפריקאית. תרמה לשיקומה של ליבריה שהינה אחת המדינות העניות ביבשת אפריקה, המתאוששת משתי מלחמות אזרחים בהן נהרגו אלפים מתושביה.

ליימה גבווי - פעילת זכויות אדם בליבריה, בת 39, שתרמה לקידום מעמד האשה בארצה. הנהיגה קבוצת נשים שקראה לשים קץ למלחמת האזרחים בליבריה ובמאבקה קראה לנשים לא לקיים יחסי מין עם גברים עד לסיום המלחמה.

תובחול קרמאן - עיתונאית ופעילת זכויות אדם בתימן, בת 32, האשה הערבייה הראשונה הזוכה בפרס נובל לשלום. ממובילות המחאה נגד נשיא תימן **עלי עבד אללה סאלח**. פעילה למען זכויות הנשים וחופש הביטוי בתימן.

עם סגירת העלון **גלעד שליט** עושה את דרכו הביתה ובערב שמחת תורה יסב עם הוריו ומשפחתו הקרובה. בשמחת תורה מסיימים את קריאת התורה ומתחילים לקרוא אותה שוב מראשיתה. עם שובו של גלעד מהשבי מסתיימת ספירת ימי שבי ומתחילים לספור את ימי שובו מהצינוק אל הבית, מהשבי אל החופש. מי ייתן וגלעד ומשפחתו ימצאו את המנוחה, השקט והחופש לבנות מחדש את חיי משפחתם יחד בשלום.

חג שמחה!

בעלון זה:

בין עלון לעלון

משולחן מנהלי הקהילה והמשק

לזכרו של יונה אטרמן ז"ל

ד"ש מצמד

חדש על המדף

ערכה, ראינה והדפיסה – עדנה סולודר

בשמחת תורה אנו מציינים את סיום קריאת התורה והתחלת קריאתה מחדש מבראשית.

גדולי החסידות אומרים כי ראש השנה, יום הכיפורים, חג הסוכות, הם כולם הכנה לחג שמחתה של תורה. הווי אומר, יום זה הינו השיא של כל חגי תשרי. אם נרצה יש כאן מסר להמשך השנה. עומדים אנו בפני תקופת החורף, תקופה בה הימים מתקצרים והלילות מתארכים, תקופה בה הקור והקדרות שולטים בכל. חג שמחת תורה הוא תחנת הדלק האחרונה לפני המסע הארוך והקשה אותו אנו עתידים לעבור. עברנו תחנות שונות, את אימת הדין של הימים הנוראים, את בקשת הסליחה והמחילה של יום הכיפורים ואת שמחת חג הסוכות. שיאה של השמחה היא שמחת התורה, שמחה אשר אמורה להאיר את הלילות הארוכים של החורף עד תחילתו של האביב.

אנו עומדים בסיומם של חגי תשרי סוגרים ופותחים מעגל של שנה חדשה. את **ראש השנה** חגונו כמנהג השנים האחרונות ברחבת חדר האוכל עם חבורת הזמר, הופעות הילדים, ברכות והפרכת בלונים בתקווה שהברכות שכתבו עליהם או חשבו עליהם בעת ההפחה – תתגשמה! האטרקציה בערב זה הייתה סיפורו של תוקע בשופר שהגיע מבית שאן, הסביר על השופר ועל מנהג התקיעה בשופר וגם הדגים בצורה יוצאת מן הכלל תקיעה בשופר.

את **ערב יום הכיפורים** קיימנו במועדון שלבש חגיגות, כשבמרכזו חצבים לבנים ואלבומי הנפטרים – חברי גשר ובניה לדורותיהם. כמדי שנה מוקדש הערב לאזכרת נשמות של חברינו ובנינו ולנפטרים שהלכו לעולמם בין יום הכיפורים תשע"א לבין יום הכיפורים בשנה שהתחילה – תשע"ב. יצרנו בשנים האחרונות תבנית של ערב אזכרת נשמות שמדי פעם אנו מוסיפים ומשנים בה משהו. בשנים האחרונות הולך ורב מספרם של וותיקי ומייסדי גשר הנפטרים והולכים מאתנו. מעבר לבניית המשק והחברה חברים אלה השתתפו ולקחו חלק פעיל בעיצוב המסורת והתרבות בגשר וחסרונם מורגש...

בערב סוכות שוב התכנסנו ב"סוכה" הגדולה – רחבת חדר האוכל - שקושטה בכפות תמרים שנגזמו זה עתה ובשרשרות נייר צבעוניות. קראנו מענייני החג, ראינו את הילדים הקטנים רוקדים ושרים וגם חידדנו את מוחנו לענות על החידות שחדו לנו וחזינו בסוכות קטנות פרי עבודתם של ילדי בית הילדים. וכמובן... נהנינו משירתה של "חבורת הזמר" (שאנו שומעים בדאגה שהיא אמורה להפסיק פעילותה...) אנו מקווים שזוהי רק שמועה והחבורה תשנס מותניה בשנה החדשה ולא תפסיק לשיר כמו שאנו שרים בשיר "לא נפסיק לשיר"!

ותודה גדולה לכל העושים במלאכת התרבות ללא ליאות ובמיוחד לדורית שלם וצוותה!

בריכת השחייה ששרתה אותנו כל הקיץ, קיררה והנעימה את ימינו ולילותינו החמים – נסגרה השבוע ותפתח בקיץ הבא. סיום העונה צוין כמובן בהזמנה לרחצה אחרונה בעונה בלוויית הזדמנות אחרונה בשנה זו גם להנות ממטעמים "על האש". תודה **לגומא אלון** שהיה ה"מציל" במרבית העונה ו**למיכה גודיס** שהיה האחראי להפעלת הבריכה.

ניקיון כללי בחצר התבצע בין השאר הודות לחופשת החגים בבתי הספר שהתארכה השנה ואפשרה גם גיוס בני נעורים למשימה. הניקיון הכללי בחצר התבצע ע"י צוות הנוי בריכוזו של **מיכה גודיס**: ראינו את **עמי פלג** מכסח את הדשאים, את **זאבי קרמר** עם המנוף והמסור זומר את העצים הגבוהים ואת עצי התמרים בחצר, ואת **בני הנעורים** מגרפים ועומסים לכלוך שנצטבר בפניות שונות. ולא נשכח את **ריקה כספי** הטורחת על יפי הנוי במרכז החצר בכל ימות השנה.

כל הכבוד לצוות הנוי ותודות!

גדר חדשה שהוקמה בצד המזרחי של החצר תורמת לביטחוננו אך גם לניקיון ולסדר (מוסר דני

הלוי):

לפני כשנתיים נפלה הגדר המזרחית עקב עומס שיחי הבוגוביליה שטיפסו עליה (וגם הרהיבו בצבעיהם). במו"מ ארוך עם קב"ט המועצה שלנו (עמק המעינות) ומול פיקוד העורף, דרשנו תקציב לחידוש הגדר.

לפני מספר חודשים קבלנו תשובה חיובית על השתתפות בחידוש הגדר באורך של 280 מ' מתוך 323 מ' (אורכה המלא של הגדר המזרחית). עבור כיוסי 43 המטרים החסרים אנו אמורים לקבל זיכוי מהמועצה.

ע"מ להזיל את עלויות המבצע, נעשה פינוי הגדר הישנה, אבני הבטון שחיזקו את עמודיה ושיחי הבוגוביליה - ע"י צוות הנוי, עמוס איש המים ועידו הלר (כמיטב המסורת) על השופל. שיחי הבוגוביליה הועברו ונשתלו בין הרפת לבין השטח המבונה בצידו השני של הכביש (שיכון הרפת). תודה גדולה לעושים במלאכה ועכשיו, כמובן, צריך להמשיך ולטפל במימון לחידוש עמודי החשמל סביב הגדר לתיקונים בכביש המערכת ועוד....

פריסת שלום חודשית מ"בית דורות" מוסרת לנו חדוה הדר מדי חודש ב"אגרת" המגיעה אל "המייל" שלנו וממנה (ולא רק ממנה) אנו לומדים על הפעילות החברתית התרבותית והבריאותית הנעשית בבית.

בראשית אוקטובר מצאנו באימייל איגרת חדשה מבית דורות ובה מסופר איך חגגו את ראש השנה עם חבורת הזמר ומשפחות הדיירים וחברים, קראו ושרו בציבור ובסולו – **שחר מאירי** (נכדתה של לאה) **ועדנה שלם**, ואילו **שלומית שמש** (בתה של לאה ורמל) ברכה כ"וותיקת הבנים". וכמובן טבלו תפוח בדבש והמתיקו בשפע עוגות ותמרים - שתהיה השנה החדשה מתוקה מתוקה....

לקראת יום הכיפורים ארחו את **רועי תור** מבית שאן שבא עם מלווה בגיטרה וסיפר והדגים תפילות, פיוטים ומנהגי יוה"כ. ובערב יום הכיפורים עצמו שוחחו וספרו מזיכרונות ילדותם ביום זה וגם האזינו לתפילת "כל נדרי" ולפיוטו של ר' **אמנון ממגנצא** "פתח לנו שער" בלחנו של **יאיר רוזנבלום** ובביצועו של **חנוך אלבלק** מבית השיטה.

לכבוד סוכות קושטה המרפסת היפה והפכה לסוכה, בה קבלו את פני החג ובה יושבים בימי החג. ובין לבין, שמעו מפיה של **בתיה בר** על השתתפותה בסרט "עמק תפארת" ובסיכום דבריה את מסקנתה: "אם יזדמן לכם לעשות משהו חדש שעוד לא עשיתם – תחטפו אותו בשתי ידיים ואל תהססו!"

וגם ימי הולדת חוגגים ב"בית דורות" ואחד מהם (לפני מספר שבועות) היה מיוחד במינו: **ברטה**, תושבת רמת-גן שהגיעה לבית דורות מיבנאל (שם שהתה אצל נכדתה) חגגה 102 שנים! וגם אנו נצטרף אל הברכות הרבות שקבלה **לאריכות ימים ולבריאות טובה!**

ובנושאי השינויים במדיניות הרווחה והסיעוד המחייבים דיון, לא ניגע הפעם וכן לא נדווח על ביקור משרד הבריאות לקראת קבלת אישור שנתי להפעלת הבית – שעליו כבר נמסר *Life+view*

בפסטיבל החדש ב"עמק המעינות" שותף גם אתר גשר הישנה (מוסרת סתיו בגרון שנחלצה לסייע באתר לאמה נירית העמוסה מעל הראש בקבלת האורחים): החג מביא עמו מבקרים נוספים – קבוצות, משפחות ובודדים – עמך ישראל. בנוסף לפעילות התיירותית הרגילה במקום, מציעה "אגדת לחם" סדנת אפיית פוקצ'ות שעליהם בוזקים מיני תבלינים, וכן הכנת ממתק תמרים: חותכים את התמר ומוציאים מתוכו את הגרעין ובמקומו ממלאים בקורנפלקס מעורב בסילן. שמים את התמר הממולא על שיפוד ולתוספת מתיקות טובלים (או מורחים) אותו בשוקולד לבן או חום. מכניסים למקרר לשעה קלה ונהנים מהתוצאה. **תנסו גם אתם בבית ותינו!**

ביום שני השבוע התקיימה במקום תחרות "חרצנים מעופפים". למשתתפים חולקו חולצות טריקו צבעוניות (לכל קבוצה צבע אחר) ועליהן הכתובת "חרצנים מעופפים" וכן חולקו חרצנים שנצבעו גם הם (לכל קבוצה צבע המתאים לצבע החולצות) והתחרות הייתה מי יזרוק את החרצנים רחוק יותר. התחרו בעיקר ילדי בית הספר הצעירים (עד ח') שחולקו לקבוצות בנים ולקבוצת בנות וחברי גשר עובדי הגד"ש והמדגה וגם כ-30 אורחים.... הזוכים היו עובדי הגד"ש והמדגה... שמסרו את הניצחון לילדי בית הילדים. העיקר שהתרגשות והשמחה היו גדולים.

ואם אנו עוסקים באירועי פסטיבל עמק המעינות ובשמחת תורה – נזכירכם שבמוצאי יום חמישי 20.10.11 – שמחת תורה - תתקיימה החל משעה 20.00 הקפות בכפר הכורדי החדש ב מושב ירדנה וכולם מוזמנים!

עונת התרבות בעמק המעינות תפתח בקונצרט חגיגי מיוחד הפותח את סדרת המיניוים של "תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית" (ששמעתם אותה לפני מספר שבועות בחאן שלנו בהופעה יחד עם ה"גרובטרון"). הקונצרט מתקיים ביום שלישי הקרוב 25.10.11 בשעה 20.30 (כיבוד לפתיחת העונה בשעה 20.00) – אל תחמיצו!

בתוכנית: פוואנה מאת פורה, מגניפיקט של באך ורקוויאם של פורה. אל התזמורת בניצוחו של ירון גוטפריד מצטרף "האנסמבל הקולי החדש" (מקהלה מצוינת) בהנהלתו ובניצוחו של יובל בן עוזר

מועצת התנועה שהתקיימה לפני שבוע באפעל עסקה בעיקרה בדיון וסיכום נושא הפנסיה ההוגנת שצריכה להינתן לגמלאים (ובמיוחד לאלה שבקיבוץ המתחדש). כזכור הנושא נידון כבר מספר שנים כאשר לאחר דיונים רבים הן במועצות תנועה והן בכנסים אזוריים, ניסו להגיע להצעה משותפת שתהיה מוסכמת על אנשי "פנסיה בראש" ועל אנשי התנועה (וזאת לאחר שהעניין טופל גם בצוות משותף). עד כה בהחלטות קודמות נקבע ש - % הפנסיה יהיה כ - 35% מהשכר הממוצע במשק. "פנסיה בראש" תבעה להעלותו ללמעלה מ - 50% מהשכר הממוצע במשק וכן שהחלטה זאת תהיה מעוגנת כתקנה מחייבת, בעוד שלאחר בדיקת ברית פיקוח הסתבר שלמעלה מ - 40% של הקיבוצים אינם יכולים לעמוד אפילו בגובה פנסיה בשיעור של 40% מהשכר הממוצע במשק, מבלי שיכנסו לחובות לשם כך. גם בהנהלת גשר התקיים דיון מקיף בנושא ובהזדמנות זו נמסר גם על מצב הפנסיה לחברי גשר ועל הגרעון האקטוארי הקיים בגשר כיום.

הנהלת גשר החליטה לתמוך בהצעת התנועה הקוראת לקיבוצים לשאוף להגיע באופן הדרגתי לפנסיה בגובה של 40% מהשכר הממוצע אך עקב מצב חלקם של הקיבוצים אינה מתנה זאת כיום כתקנה מחייבת.

יצוין ש"בית ברנד" באפעל היה מלא הפעם מפה לפה ולאחר דיון ארוך תמך הרוב הגדול של חברי הקיבוצים בהצעת התנועה. (ראו מאמרה של **מרב ניב** בנושא הפנסיה ברשימה מיוחדת בעלון זה).

היכוננו, היכוננו! יום עיון על שיקומו של נהר הירדן הדרומי יתקיים ב- 16 לנובמבר במכללת כנרת שבעמק הירדן. תוכנית היום רצינית וגדושה וכל מי שהנושא קרוב לליבו – מוזמן (רצוי להירשם במכללה).

מאת 16 אב
אפרופיה ויצחק כפמי ולכל המשפחה הטובות הנין
הנוסף נכב אאלה וניסיס. הן הכור אשפה ואופי אאלה - טולאן

בליבו של השיח : הפנסיה והקיבוץ/מרב ניב

עלון זה, הניסיון שיעשה ברשימה זו להסביר את העמדות השונות בצמצום, בהכרח יעשה עוול לשתייהן – ועל כך אתנצל מראש. למרות שהדיון, המתנהל ברומה של תנועה, אינו רלבנטי למציאות החיים היומיומית והנוכחית כאן בגשר (ולו בשל עוניינו הזמני, כך כולם מקווים) – הרי שאין זמן מתאים יותר למבט רחוק אל העתיד מאשר ראשיתה של שנה חדשה ומשום כך – לא נותר אלא לקוות כי קוראיו המסורים של העלון לא ידפדפו להם הלאה, אלא יקדישו מספר דקות לסוגיה (ועל כך – כמובן – תודתי נתונה).

תהליך הדיון והחשיבה, אשר ליווה את לידתו של "הקיבוץ המתחדש", אותה מסגרת חיים בה מתנהלים אנו (בדומה לרובם המכריע של קיבוצי התנועה), לוה בהתלבטות בשאלת הבטחת קיומם ועתידם

סוגיית הפנסיה בקיבוצים עומדת, בתקופה האחרונה, במרכזו של דיון ערני וסוער, המכוון לקראת ישיבתה הקרובה של מועצת התנועה הקיבוצית ב-11.10.2011. ראשיתו של הדיון, יש הטוענים, מצויה בהחלטת מועצת התנועה מחודש מאי 2009, בה אושר שלד תקנון הפנסיה הקיבוצי, בעוד שאחרים סבורים כי ראשיתו של הדיון נעוצה בהסכמת התנועה הקיבוצית לעיגון של "תקנות הערבות ההדדית" (תקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש) התשס"ו-2005). כך או כך, עסקינן, הלכה למעשה, בויכוח המלווה את התנועה הקיבוצית מזה כשני עשורים – ויכוח בין שני זרמים, הטוענים, זה מול זה, כי הצדק עמם : הזרם השיתופי וזרם הקיבוץ המתחדש.

מאחר ועל מנת להקיף את כלל הטיעונים וטיעוני הנגד נדרש היקף החורג מגדרו של

של החברים בגיל פרישה. להבדיל מהקיבוץ השיתופי הישן והטוב, בו מקורות הקיום של החבר ניתנו לו על ידי הקיבוץ באופן שווה, המנותק מיכולתו (ולעיתים אף מצרכיו) של החבר הבודד, הרי ששינוי כללי המשחק הוביל לשינוי גם בשיטת חלוקתם של מקורות הקיום: בעוד שלחברים בגיל העבודה ניתנה (ועודנה ניתנת) ההזדמנות והאפשרות (שלא לומר – החובה והזכות) לצבור לעצמם, מעבודתם, את האמצעים לקיומם בהווה ובעתיד, הרי שאותם חברים שהגיעו לגיל פרישה לא זכו ליהנות מאפשרויות והזדמנויות אלה, אלא נדרשו להסתמך על מקורותיו של הקיבוץ ויכולתו, כמו גם על התחייבותו להבטיח להם את קיומם העתידי.

לכשהכירו גופי התנועה והמדינה בקיומו של הקיבוץ המתחדש ועיגנו את הוראות הדין הרלבנטיות לצורך הבטחת אותן זכויות, אשר נתפסו (ועודן נתפסות) כזכויות יסוד של חבריו וכחובה של הישות הקיבוצית החדשה – דוגמת החובה לקיים ערבות הדדית (לרבות רשת בטחון ופנסיה) – נקבע רף מינימאלי לפנסיה לחבר הגמלאי בקיבוץ המתחדש: 35% משיעורו של השכר הממוצע במשק הישראלי. כמה שנים לאחר מכן, בהחלטת מועצת התנועה, נעשה ניסיון לעגן את מערך ההסדרים הנדרשים, לשם הבטחת הפנסיה הקיבוצית: צבירתה, תשלומה ושיעורה. "ניסיון" על שום מה? על שום ש"תקנון הפנסיה הקיבוצי" מהווה המלצה וקריאה לקיבוצים כי יאמצוהו בהחלטותיהם, ולא נורמה אכיפה. בפועל, מבדיקה שנערכה השנה על ידי התנועה, עולה כי רק 8 (או 7 – תלוי את מי שואלים) מקיבוצי התנועה אינם עומדים בתשלום פנסיית מינימום זו לחבריהם.

בשנים האחרונות אנו עדים לתמורות ושינויים במצבם הכלכלי של קיבוצים. התייצבות אורחות החיים והמצב הכלכלי, הצמיחה והקליטה ואף מימוש פוטנציאל ההשתכרות של חברים, הובילו לדיון מחודש בשאלת הפערים שבין "צעירים" ל"ותיקים", שכן בעוד שחברים בגיל פרישה נסמכים אך על הפנסיה שנצברה להם על ידי הקיבוץ ממקורותיו (הכוללת, במקרים רבים, עננה כבדה של גרעון אקטוארי) וכן על תשלומי פנסיה או השלמת פנסיה ממקורותיו של הקיבוץ, הרי שצופים כי חברים בגיל העבודה – המפרישים וצוברים עבור עצמם כפועל יוצא (וישיר) משיעור השתכרותם – לא יוגבלו אך לאותה תקרת פנסיה קיבוצית (הנסמכת על מקורותיו של הקיבוץ) אלא יזכו ליהנות, לעת זקנה, משיעורי פנסיה גבוהים יותר.

בנוסף (וזאת יש לזכור), העיסוק בנושאי השיוך השונים (נכסים ודירות) והדיון בשאלת שיעורו של "המס הפרוגרסיבי" או "מס האיזון" – המוטל על בעלי ההכנסות הגבוהות לטובת בעלי ההכנסות הנמוכות יותר, בשאלת תפקידו של הקיבוץ החדש או המתחדש בהשוואת הפערים שבין החברים ובשאלת מקומו של המיסוי, המוטל על החברים במסגרת מקורותיה של הקהילה הקיבוצית, ליוו ועודם מלווים את השיח הקיבוצי המתמקד בקליטה, צמיחה ועיצוב פניו העתידיים של הקיבוץ.

ואיך הכל מתקשר, ישאל הקורא, לדיון הפומבי שבין התנועה לבין "פנסיה בראש" ו"פורום הקיבוצים המתחדשים"? שהרי את מחלוקות העבר כבר ליבנו, את התחייבויות העבר כבר נטלנו על עצמנו – לא מתוך חוסר ברירה, אלא מתוך הבנה כי כך ראוי ונכון לנהוג?

כאן יש להבין ולזכור, כי חלק ממהותם של השינוי וההתחדשות בקיבוצים עניינו מעבר מהומוגניות ואחידות להטרוגניות וגיוון: לא דין "השינוי" בקיבוץ צפוני/קטן/ עשיר כדין השינוי בקיבוץ דרומי/גדול/עני: כל קיבוץ קיבל לעצמו את "השינוי" המתאים לו, את ההסדרים הנכונים עבורו, את המסגרת בה נכון וראוי לו ולחבריו לפעול. עם זאת, כל אותם הטרוגניות וגיוון מצויים להם תחת מטריית דין אחת – היא זו שעוגנה בתקנות המסדירות את מהותו של הקיבוץ המתחדש ומעלה את השאלה החדשה-ישנה: האם ניתן וראוי לקבוע נורמה אחת ואחידה לכולם?

בעוד שאנשי "פנסיה בראש" תופסים את מערך היחסים שבין החברים בגיל העבודה והחברים שבגיל פרישה כמערך של שותפות, במסגרתו יזכו החברים הגמלאים ליהנות מהעלייה ברמת חייהם של החברים בגיל העבודה, על ידי יצירת קשר בלתי ניתן להפרדה בין שיעורו של שכר העבודה החציוני של חברי הקיבוץ לבין גובה הפנסיה, לה מחויב הקיבוץ כלפי חבריו, הרי שעמדת התנועה הנה כי הנורמה, אותה יש לקבוע לעניין "הפנסיה ההוגנת" הנה נורמה אחידה, הנגזרת מגובה השכר הממוצע במשק הישראלי ועומדת על 50% ממנו.

למען ההגינות, יש לציין כי הן התנועה והן אנשי "פנסיה בראש" ממליצים על העלאת שיעור פנסיית המינימום לכדי 40% משיעורו של השכר הממוצע במשק הישראלי, אולם בדיקה שנערכה על ידי "ברית פיקוח" ואשר מסקנותיה הוגשו לתנועה ולרשם האגודות, מצאה שכשליש מקיבוצי התנועה לא יוכלו לעמוד מבחינה כלכלית בהעלאת שיעור פנסיית הבסיס ל - 40% מהשכר הממוצע במשק. ביחס ליכולתם של קבוצת קיבוצים נוספת (ולא קטנה) לעמוד בהעלאת שיעור פנסיית הבסיס, קיימת עננה של חוסר ודאות

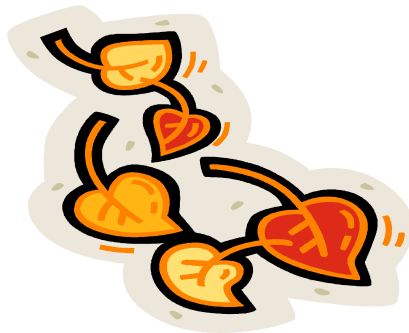
ורק כ-45% מקיבוצי התנועה יוכלו בוודאות לעמוד בהעלאת שיעור הפנסיה. קיבוצי התנועה אמרנו? זה הרגע להדגיש נקודה קטנה וחמקמקה, הנוטה להעלם מן העין: הדיון בשאלת פנסיית הבסיס והפנסיה ההוגנת הנו דיון הרלבנטי אך ורק לקיבוצים מתחדשים, באשר הוראות תקנות הערבות ההדדית אינן חלות על קיבוצים שיתופיים.

בנקודה זו, יש להניח, כי כל קורא בר דעת (באם שרד את הקריאה עד כה), יניח את העלון מידי ויתמה על שום מה משחיתים את זמנו – שהרי עסקינן בדיון תיאורטי ותו לא. תמיהה זו מוצדקת במידה רבה, שכן ההיגיון שבקבלת החלטה, אשר ברור כי הנה גזרה, אשר הציבור הרחב לא יוכל לעמוד בה – אינו ברור.

מידה מסוימת של בהירות מתקבלת כאשר מחזירים את הדיון למסגרת הויכוח שבין שני הזרמים בתנועה: השיתופי מחד גיסא והמתחדש מאידך גיסא ולשאלת גבולות השותפות שבין חברי הקיבוץ: עד כמה מה ש"שלי" הוא גם "שלך", כאשר לי יש יותר מאשר לך.

למרות ששתי ההצעות כוללות את האמירה הברורה והערכית, לפיה **"התנועה הקיבוצית רואה בקיום הערבות ההדדית והבטחת פנסיה הוגנת לחבריה מחויבות מוסרית ואבן יסוד להיותנו חברה סולידיארית"**, הרי שבפתיח להצעת "פנסיה בראש" נאמר "שותפות כל החברים מחייבת החלת עקרונות הקצאה זהים..." וכן "ל... לקיבוץ "יכולת" אחת, החלה על כל החברים". חסרונה של הצעת "פנסיה בראש" נעוץ, אפוא, בנקודת המוצא שלה, לפיה קיימת עדיין זהות בין מקורות הקיבוץ לבין מקורות החברים וכי ערבות הדדית מהווה שותפות בין כל החברים, ממנה נגזרים עקרונות הקצאה זהים. נקודת מוצא זו

בשם האחידות התנועתית. תפקידה של התנועה במציאות של ימינו אמור להיות תפקיד מכוון, מנחה ומוביל, על מנת למצוא ולהדגיש את הדומה בין הזרמים והגוונים ולא את השונה. הצעת התנועה, חרף חסרונותיה הרבים, מהווה פשרה, החותרת אל המכנה המשותף – וככזו, מהווה את ההצעה הטובה ביותר מבין השתיים.

כא שנה מופיק הצעק
מאמין החצב ומלפיה ההצק
כא שנה וסנה אצמה מתחשת
עולמה החמה ויוצק המצק
כא שנה נולציק אנשיק ארוב
למחה ולצב. לצמעות
לצחוק
ויש מישהו הפועל רק אוב
עם השנה
למה עולצבוק

מאפיינת (ולו ברמה התיאורטית) את הקיבוץ השיתופי – אולם לא ניתן להחילה על הקיבוץ המתחדש, על אורחות החיים שנקבעו באופן דמוקרטי ובהסכמת הרוב בכל קיבוץ וקיבוץ, כפועל יוצא, בין היתר, של הרכבו הדמוגרפי, מיקומו הגיאוגרפי ויכולתו הכלכלית.

האם, מנגד, ניתן לומר בוודאות גמורה כי הצעת התנועה הנה ההצעה הטובה והנכונה ביותר, על מנת לקיים, הלכה למעשה, חברה סולידרית? האם קביעת נורמה אחידה לכלל הקיבוצים (המתחדשים), גם בידיעה כי נורמה זו רחוקה מהישג ידם של חלק ניכר מהקיבוצים (ולו בטווח הקרוב והנראה לעין) הנה הצעד הנכון? ובכלל – מהו תפקידה של התנועה בסוגיית הפנסיה, בהעדר מסגרת תנועתית בעלת יכולת כספית לסייע לאותם חברים וקיבוצים, הרואים בעיניים כלות את המרחק שבין הפנסיה אותה יכולים קיבוציהם להעניק להם לבין פנסיית המינימום והפנסיה ההוגנת?

עמדת המוצא, לפיה מחויבותם של קיבוצים בהווה ובעתיד כלפי חבריהם הנה, בראש ובראשונה, מחויבות מוסרית, הנגזרת ממהותנו ומהגדרתנו העצמית הנה עמדה נכונה וראויה: הקיבוץ (גם הקיבוץ המתחדש) הוא חברה שמקיימת ערבות הדדית וסולידריות חברתית. בהעדר שני מאפיינים אלה – אין לקיבוץ זכות קיום כישות נפרדת ונבדלת. באותה מידה, נכון וראוי לקבוע עקרונות מינימום (הניתנים לכימות), אולם לא ניתן היום להיאחז בנתונים ובנוסחאות מספריים, לצורך קביעתה של "המידה הטובה" או "המידה הנכונה" לערבות הדדית וסולידריות חברתית. המכנה המשותף הרחב ביותר כיום בין הקיבוצים הוא השוני ביניהם – ולא ניתן עוד להכניס את כולם למיטת סדום, אך

משולחנו של מרכז המשק - בצלאל

"חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים, באספך מגרנך ומיקבך. ושמחת בחגך, אתה ובנך ובתך ועבדך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך" (דברים ט"ז)
חג של שמחה גדולה בעונת האסיף. אך אין השמחה שלמה אלא אם השמחה קיימת בכל שכבות העם, אם ניזכר מדי פעם בנאמר במקורותינו, לא יהיה צורך בהפגנות וועדות.

אנו לאחר האסיף בענפי השדה והמטעים ואפשר כמעט לסכם:

גד"ש –

נוסף לגידולי החורף, אנו משתדלים לגוון בגידולי ירקות לשוק ולתעשייה הנאספים מאביב/קיץ.
שום – 100 דונם. גידול שלא היה בשנים האחרונות. מסוג הגידולים שאם מתמידים בהם, זוכים לשנים מאוד טובות. השנה הייתה שנה יחסית חלשה אך בכל זאת היה רווח של כ- 600 ש"ח לדונם.
חמניות – 170 דונם. גידול תעשייתי, היבול היה טוב והרווח סביר לסוג זה של הגידולים.
אבטיח – 280 דונם. חלק מהגידולים הקבועים כבר מספר שנים. גידול עם סיכון אך גם עם סיכוי לרווחים נאים. השנה התוצאה הייתה בהחלט סבירה, רווח של כ- 1,000 ש"ח לדונם.
שעועית – 265 דונם. התקבל יבול יפה. גידול זה מוכיח עצמו בשנים האחרונות כגידול רווחי המתאים לענף, צריכת מים נמוכה ורווח לקוב מים גבוה.
עגבניות – 225 דונם. יבול יפה, כ- 11 טון לדונם. המחיר היה סביר והרווחיות טובה, כ- 1,200 ש"ח לדונם.
כללית, ענף הגד"ש השיג השנה תוצאות טובות בהשוואה לשנת 2010 ובהשוואה לתוכנית 2011.

בננות –

שותפות – המחירים השנה היו טובים מאוד למרות החששות. היבולים בשטחי השותפות נמוכים. הסיבה העיקרית לכך היא שלא ניטעו שטחים חדשים בגלל התוכנית לסגירת השותפות. למרות זאת ההערכה היא שהשותפות תסיים את שנת 2011 ברווח מעל התוכנית. בתוכנית לחסל את כל השטח הנמצא ממערב לכביש 90 ולהשאיר רק את השטחים הנמצאים מזרחית לכביש, כ- 200 דונם.
ההערכה היא ש 2012 תהיה השנה האחרונה לשותפות. הצדדים פועלים שסגירת השותפות תהיה חלקה ובהסכמה מלאה בין השותפים.
בננות גשר – באוגוסט השנה ניטעו 100 דונם בבעלות 100% גשר. הנטיעה תחת רשת. השקעה של כ- 1.2 מיליון ₪. המימון ממשקי עמק הירדן, יעודי לענף ויוחזר רק מהכנסותיו. צפוי מענק ממשרד החקלאות של 35% מההשקעה. הכוונה לבסס את הענף על כ- 200 דונם בתי רשת. במתכונת זו אנו מצפים ליבול רב יותר ואיכותי. כמוכן צריכת המים תהיה כמחצית מצריכת המים שהייתה בשנים האחרונות ותאפשר הרחבת גידולים אחרים.

מטעים -

מנגו - נקטפו השנה כ- 550 טון. היבול טוב, אך המחיר נמוך יחסית, בעיקר בשוק המקומי. התוצאות עדיין לא סופיות. נראה שנעמוד בתוכנית ונקווה שהתוצאות לא תהיינה נמוכות משנת 2010.

הדרים - נקטפו 180 טון **אשכוליות**. יבול יפה בהתייחס לגיל הפרדס. אין עדיין נתוני שיווק מלאים, נראה שהמחיר לא גבוה. **בלימון** היבולים היו סבירים וכן המחירים. סה"כ אין עדיין סיכום לענף אך נראה שהשנה נכנס הענף לרווחיות עקב כניסת כל השטח לניבה.

בתוכנית הייתה לנטוע כ- 20 דונם **ליים** השנה. לצערנו לא נמצאו שתילים באיכות מספקת והנטיעה נדחתה לשנת 2012.

בשנת 2010 נמחק הרווח מול ההפסד של **התמרים**. השנה בעקבות השינויים בענף התמרים צפוי ענף המטעים לסיים ברווח נאה.

מים -

אנו עומדים בתוכנית. בעקבות השינויים שנעשו בתחום המים, חיוב ענפי החקלאות יהיה נמוך משמעותית בהשוואה לשנת 2010 ויתרום לרווחיות הענפים.

אנו מתקדמים בהשקעות בענף המים. עד כה הושקעו כ- 700 אש"ח. בתוכנית להשקיע עוד כ- 250 אש"ח בעיקר בשדרוג המכונים. כל ההשקעה במימון של 80% ממשרד החקלאות. בכך מערכת המים תהיה ערוכה לאספקת מים מהמאגרים כמעט באופן מלא ונוכל לוותר על מרבית המים במחיר יקר מאספקת חברת מקורות מקו כנרת בית שאן.

לסיכום : שנת 2011 היא שנה טובה בענפי החקלאות ובצרוף לתוצאות הטובות יחסית בענפי התעשייה אפשר לסכם שנה זו כמוצלחת. נקווה שהשנה הבאה עלינו לטובה תהיה מוצלחת לא פחות.

יישר כוח לחברים ולשכירים העובדים בענפי החקלאות וענף המים על התוצאות היפות.

חג שמח!

בית גשר כולו אבל על לכתו מעמנו של
יונה אטרמן ז"ל
ממייסדי גשר ועמודי התווך שלה
אנו משתתפים בצערן של תרצה וחוויק, הבנים, הנכדים והנינים
זכרו של יונה יהא שזור לעד בחיי גשר

יונה אטרמן

(נולד בברלין 30.7.1923 - נפטר בגשר, י"ד תשרי תשע"ב 12.10.2011 ערב חג סוכות)

שוב אנחנו כאן, בבית העלמין שלנו, נפרדים מחבר יקר, איתו חיינו ובנינו את ביתנו. כשיצא יונה בגיל 80 לפנסיה מעבודתו כפקח בנייה, זכיתי לעבוד איתו בארכיון וליהנות מיכולותיו המגוונות בארגון, וגם מחוש ההומור והשובבות שאפיינו אותו, למרות הקשיים והסבל שפקדו אותו במהלך חייו.

ההומור והשובבות בצד היכולת הרבה של עשייה ובנייה משתקפים בספר הזיכרונות המשפחתי שהוציא לפני שנה. ספר, שהוא גם ההיסטוריה של הציונות ובניין הארץ.

יונה מתאר את ילדותו בגרמניה, את ההווי המשפחתי, את התרבות הגרמנית שספג שם, ואת השינויים הפתאומיים שחלו עם עליית היטלר לשלטון. למשל, היום בו הופיע בביתם שכן גרמני שאמר לאביו: "אדון אטרמן, אני בא להיפרד ממך כי קבלנו פקודה להרוג יהודים וזה מה שאנחנו הולכים לבצע". היה זה אחד האירועים שגרמו להחלטתו לעלות ארצה.

מילדותו בלטו אצל יונה העצמאות המחשבתית והמרדנות. "זה לא בשבילי" אמר לאביו החייט שהושיב אותו ליד מכונת התפירה. וכך גם, בניגוד לרצון הוריו, הצטרף לתנועת הנוער הציונית והחליט, בשנת 1938 להיפרד ממשפחתו ולעלות לארץ בעליית הנוער והוא בן 15 בלבד.

יונה הגיע עם חברת הנוער לגבעת ברנר במאורעות 39-1936. כבר ביומם הראשון הם השתתפו בלוויה של שניים מחברי הקבוץ שנהרגו ע"י הערבים. באמצע הלוויה ניתך עליהם מטר כדורים וכך הם עברו את טבילת האש. למרות גילם הצעיר הוטלה עליהם בגבעת ברנר אחריות בכל התחומים: יונה היה אחראי על השקיית השדות, עבד בסלילת כבישים, זכה להשתתף בעליה לנגבה בשיטת "חומה ומגדל, ונשלח לקורס מ"כים.

הוא גר באוהל ללא רצפה וללא חשמל. אבל, למרות תנאי החיים והעבודה הקשה נשמרה תקופת גבעת ברנר בזיכרונו כתקופה של חוויות מטיוולים רגליים בכל הארץ, מערבי מוזיקה מתקליטים, והמון משובות נעורים. בגבעת ברנר צרפו לקבוצת "הייקים" של יונה קבוצה של עולים מוינה שבה הייתה גם שושנה. למרות המתיחות בין שתי הקבוצות הוא התחבר לשושנה הוינאית ואיתה הקים את משפחתו. הם חיו יחד 70 שנה והוא טיפל בה במסירות אין קץ עד יומה האחרון.

שתי בנותיהם הראשונות, תרצה וחוויק, נולדו עוד בגשר הישנה ויצאו לגלות בחיפה. אילה נולדה כבר בגשר החדשה. הבנות נשאו, נולדו הנכדים אבל האושר והשלמות נפגעו אנושות עם פטירתה הפתאומית של אילה, האם הצעירה שהשאירה את מתן התינוק ואת אריאל הקטן.

בגשר עבד יונה במספוא כאשר קצרו עוד בחרמש, ואח"כ ריכז את המחצבה והבניין שבהם השאיר חותם עמוק. גם למזכיר הקבוץ זכה להיבחר.

חסרונך בגשר יונה, ושל כל משפחתך, יורגשו עמוק בלב חבריך ומוקיריך.
לי, אתה כבר חסר.

בתיה בר

אבא יקר ואהוב שלי
קשה להיפרד ממך.

אינני רוצה לסקור את כל שנות חיך לבד ועם המשפחה, את זאת עשית יפה ונהדר בספר שהוצאת בשנה האחרונה, עשיר בצילומים ורשימות.

אחרי לכתה של אמא והשנים שליווית אותה יום יום, צעד צעד, חשבנו שהנה, יהיו ימים יפים יותר. אמנם זקנת, אך הכושר, הנוכחות וההומור הצני שלך נשארו. חשבנו שהנה, ניקח אותך יותר לבלות אתנו עם הנכדים והנינים, נטייל, נבלה, ניסע לחו"ל... והצלחנו לקיים זאת רק במקצת. אמנם הרגשתי שהתעייפת יותר בקיץ האחרון, אך לא עלה בדעתי שהסרטן הארוך מקנן בגופך וזה עניין של זמן עד שיופיע.

אנחנו יודעים שדרך העולם היא שהזקנים מפנים את מקומם לדורות הבאים (אפילו סטיב ג'ובס אמר זאת) אך השאלה היא מה הם משאירים אחריהם.

אתא, אבא, השארת אחרך עולם קסום של חום, אהבה ויחס לסובבים אותך. מבנים, פרויקטים, בתי ספר, פעוטונים שניהלת את בנייתם, מחצבות גבס ומפעל (שעבר אמנם לגולים רבים) שהיית שותף להקמתם וקידומם.

הצטרפת לחברת האנשים שבחרו לגור בגשר והיית שותף לחיי היחד והפרט במשך 70 שנים. נוח בשלום אבא. תמיד היית חסון וחזק ולא מתלונן גם בימים הקשים ביותר והיו כאלה. אנחנו נמשיך לבקר בחלקה הקטנה שאנחנו משאירים פה ונעקוב בעניין אחר התפתחותה של גשר הפיזית והחברתית.

אנחנו מודים לכל החברים שליוו אותנו בשנים האחרונות ובמיוחד ל"בית דורות" על כל עובדיו. אין כמובן. תודה.

הבוקר קבלתי טלפון נוסף (אחד מיני רבים) מחויק, שבבכי ובצער בקשה להגיד כמה מילים בשמה ובשם המשפחה שבאנגליה: למרות שבחרה לחיות ולהקים משפחה עם דייב במרחק ולמרות הקושי בשמירת הקשר - הוא התקיים במלואו: בביקורים, פגישות וטלפונים יום יומיים. בתקופת המחשב בכלל היה כף! אימלים וסקייפ התעופפו באוויר הלך ושוב ואבא השתלט אפילו על זה. האהבה והקשר ישמרו לעד.

לסיום אצטט מהספר שכתב אבא:

"כאשר אני מסכם את חיי אני מרגיש שמרבית חלומות הנעורים שלי התגשמו. עליתי לארץ ישראל והשתתפתי בבנין קיבוץ. כן זכיתי לחום במלחמת העצמאות ולקחת חלק בהקמת מדינת ישראל. בזאת הייתה לי שותפה שושנה אשתי שתמיד הייתה אומרת 'משפחתי בחו"ל נספתה והגעתי לארץ בודדה. נהדר לסכם ולראות איזה משפחה גדולה ונרחבת הקמנו כאן'.

הייתי מאושר לקבל את הורי שהגיעו אלינו לגשר ובנינו משפחה גדולה בת חמישה דורות. אמנם, רבות גם האכזבות – אך אלה הם חיינו, חיים של יצירה".

(דברי תרצה על הקבר)

סבא יונה

לפני חצי שנה נפגשנו פה להיפרד מסבתא שושנה והיום אנחנו נפגשים פה שוב.

כולנו ידענו בתוך תוכנו שאחרי יותר מ- 70 שנה של חיים משותפים, סבא לא יישאר זמן רב בלי סבתא. ושוב יש לי הזדמנות לספר על סבא מיוחד: השנים עברו, הילדים גדלו, הצעירים התבגרו והיו כאלה שהזדקנו, אבל לא סבא יונה. הוא נשאר עד לאחרונה צלול, מעורב ומחובר לכולנו. אני רוצה להקריא לכם היום דברים שכתבנו לסבא כאשר חגגנו לו 80:

להגיע לגבורות בימינו, זה לא דבר פשוט – לחץ, ברדק, מחלות... כל אלה חלילה וחס לא עלינו, ובעיקר לא עליך, כי אתה, סבא, הצעיר הנצחי.

עד לא מזמן שקוע בעבודה – מתרוצץ מפה לשם בלי רגע דל, ערני ומדויק כמו שעון. יוצא לבלות כמו הצעירים (ואפילו יותר) לסרט, הצגה, או סתם לסיבוב קניות בבית שאן "עיר האורות".

לא תפספס הזדמנות להיפגש בצוותא, לציין חג או אירוע משמח אחר, ולנהל שיחה על ענייני דיומא, ואתה כמובן בקיא ומתעניין בכל נושא כמעט.

כבר הפסקנו לספור את קפיצותיך לחו"ל - לטיול מהנה ונופים משגעים, או לביקורי נכדים ומשפחה.

ואנחנו, בין ברכת "צאתכם לשלום ותעשו חיים" לבין "שובכם בשלום" תמהים כמה חתימות יש לך בדרכון ואיזה בקבוק תביא מגיחתכם.

בקיצור, אם היינו לוקחים את מילות השיר "סימן שאתה צעיר" ומשווים אליך ואל פועלך, היינו רואים שאתה עומד בכל הקריטריונים של להיות "הצעיר הנצחי" והלוואי על כולנו חצי מהמרץ שלך.

כזה היה סבא. אבל עכשיו הגיע הזמן להיפרד ולסגור מעגל נוסף - בקיבוץ גשר, אצל החברים הרבים שאיתם יצר סבא קשרים מיוחדים, ובעיקר בחיי המשפחה הגדולה שלנו.

נוכר אותך תמיד באהבה גדולה!

(דברי ענבר בשם הנכדים והנינים ליד הקבר)

ה ג ב

ליונה

במה להיאחז? איך להיות נוכח ברגע, בו החיים הופכים למוות? כן, לחוש מוות במלוא מובנו? איך? היש, בו קיימות עיניים לראות פה להביע, ולב לחלום - איננו יותר, יד, הלוחצת יד אדם בחום ובעוצמה – מוטלת קרה.

גוף חי, פועל, עושה, רוצה, עובד, נושם - איך יהפוך לאין? אין אין! כל עוד קיימים אנחנו הזוכרים – ההולך חי אתנו.

אך במה להיאחז? – אני איאחז בגב שלך. למה? – כי אותו ראיתי לראשונה, לפני שבעים שנה, בעודך קוצר במספוא, בחצירים, ואני בגן ירק, מאחור. ולרגלינו הירדן.

היום טוב להיזכר בגב הצעיר, המניף את החרמש בתלתן בתנופה, המבליטה שרירי גב, זרוע ונעורים, מלווה בריחו הרענן של החציר; ובנוסף – הגלעד מחד וכאוכב-אל-האווה,

הלא הוא כוכב הירדן, מעבר.

חיים שלמים חלפו מאז. כל אחד חי את חיי משפחתו, ילדיו, נכדיו וניניו והתרחשויותיהם.

הגורל גלגל אותי, בחודש האחרון, לשבת מול גבך בבית דורות, כשפניך מופנים לקיר.

אני רוצה לקוות, להאמין, להתפלל, שמשהו מאותו הירדן ואותם ההרים ואותה תנופה בקציר לוותה אותך בימים הנוראים שנגזרו עליך בסוף הדרך.

(חנה ריבלין – הוקרא מעל הקבר)

ד"ש מצ.מ.ד / אורית כץ

כיצד מתקבלים לחברות בגשר ?

האסיפה מתאריך 2.10.11 אישרה את העברת מסמך העקרונות בנושא הקליטה לחברות בגשר להצבעה בקלפי.

הקלפי תתקיים בימים חמישי ושישי 27/10, 28/10 במועדון המסמך כולו (בתוספת השינויים שהועלו באסיפה) ופרטים נוספים יפורסמו לחברים בימים הקרובים בתאי הדואר .

תהליך הקבלה לחברות

1. תנאי להצטרפות להליך הקליטה במתווה החלטה זו, הינו תקופת מגורים בת שנה (לפחות) בקיבוץ במעמד של תושבים ובכפוף לחתימת הסכם הרשאה מול הקיבוץ. תקופה זו הינה חלק בלתי נפרד מתהליך הקליטה (ועד ההנהלה יהא רשאי להאריך את תקופת התושבות לפרק זמן מוגבל, בנסיבות מיוחדות וע"פ שיקול דעתו).
2. כתנאי לתחילת תהליך הקליטה, יעברו המצטרפים מבחני התאמה על פי החלטות הקיבוץ, לרבות בדיקת יכולת כלכלית לשאת בעלויות בניית בית קבע ובדיקה חיצונית בדבר התאמתם לחיי הקהילה בקיבוץ, וכן, ועדת קבלה של הקיבוץ והצבעה באסיפה כמתחייב מתקנון הקיבוץ. הנקלטים יישאו בכל עלויות תהליך הקליטה, לרבות ביצוע המבדקים החיצוניים.
3. כתנאי לקבלתם לחברות יידרשו החברים החדשים לחתום על מסמכי הצטרפות המסדירים את מערכת החובות והזכויות ביניהם ובין הקיבוץ.
4. לצורך הטיפול בנושא הקליטה, תיבחר ע"י האספה ועדת קבלה אשר תוכל להמליץ על קבלת המצטרפים לחברות ולעסוק בקליטתם.
5. סדרי העבודה של ועדת הקבלה ייקבעו על ידי ועד ההנהלה או מי שיוסמך לשם כך.
6. במידה והנקלטים הפוטנציאליים הם בני זוג, קבלת אחד מהם לחברות תהיה מותנה בקבלת בן זוגו לחברות.
7. במידה והנקלט הפוטנציאלי הינו בן זוג של חבר שנתקבל לחברות בטרם קבלת החלטה זו, יחתום בן הזוג, כתנאי להצטרפותו להליך הקליטה, על הסכם אשר יסדיר את מערכת החובות והזכויות שלו למול הקיבוץ, כתושב, אשר יכנס לתוקף במקרה בו לא יתקבל לחברות.
8. תקופת התושבות של נקלטים פוטנציאליים לא תעלה על חמש שנים.

חדש על המדף - ספטמבר 2011
עם נעילת שנת תשע"א

ספרי קריאה

1. אהבות אסורות / אמנון דנקנר
שלוות חיה של פרופ. באוניברסיטה נשמרת מול חיבורו של סטודנט. אל רקע רומן שניהלה
אמה בעבר. ריווי תשוקות
2. מיהמיה / סוזן אדם
זמן נשי וחירות הלא - אישה צעירה שאינה יוצאת לסיים אהבה. בפעם מכריע בחייה.
3. אשת איש / שלי יחימוביץ'
האנוכיות שיש בהתאהבות חסרת עבולות, של אישה נשואה בעבר אחר והאחיה היקר של
מיאוש החלומות. המתח בין המתר לאסוף בין הלידה למציאות ובין אושר לאומללות.
4. חום קטלני / לי ציילד (אנגליה)
מותחן רב מכר - פיז'ר נוצר אביבי הסקס האובסס. עולה על הקאזילק של כרמן שבעלה
המתעלל. עומד לצאת מן הכלא. הניסיון לעצור הוא מסתובב בשנאה שקרים ורצח
5. סיבת המוות / פטרישה קורנוול
מותחן רב מכר - ז'ר ק. סקרפטה הרופאה-חוקרת. פולשת ב"באר אלימות עמוקה ואפלה"
כמו הנהר הקפוא. שבו נמצאה לופת המת שאת תעלומת הרצח שלו היא מנסה לפתור
6. נקודת מוצא / פטרישה קורנוול
מתח. ז'ר ק. סקרפטה רופאה-חוקרת מסתכנת בעת פענוח רצח אכזרי של אישה צעירה.
שפיצי לופתה נמצאו באמבטיה של בית אחיה השריפה.
7. אי הכלבים / פטרישה קורנוול
קומדיה שחורה ממותחן רב המכר שבו משטרת וירג'יניה במלחמתה בעברייני תנועה נקלעת
למאבק. הבא להשן אל הציבור מפני הפוליטיקאים.
8. לב שפוך / חנוך ברטוב
משלש בין 2 צמויות שונות סמי הסייז. מספר את סיפור חייו לעמוס הסופר השתקן. שאת
ביתו הוא מסייז בהומור ועצב נפש סיפור אל אהבה זואיות ובזיונות.
9. שרה / גיי טי לרוי
סמי-אוטוביוגרפי אל נער הפופק להיות זונה של נהלי משאיות. בעולם האכזרי של זרות
מינית מלשבת.

ספרי עיון

1. המוח האנושי / דייר ללואן בריזדיין (נירופסיכיאטריה)
ממצאים מצטיינים המראים שמהנה המוח הנשי קובע את ייחוצן. בשונה מן המבנים.

2. טאנטרה של אהבה / יגאל צור (טייל ומדריך מסעות)
ארוטיקה ואמנות האהבה החושנית קמה סופרה ומקדמים ארוטיים בהוצו ונפלא מכוני
סיסוי הנקוק. לישות היסן. זנות היסן. פופולרפיה ומיסיקה.
3. ימי האמונס / יהודה עצבה (חוקר פולקלור)
נופים, פולקלור, פולחן, מוסיקה ואנשים אל לזות האמונס - היסני ישראל! ערוק
המתכות סיפורי עם הפילאים.
4. מקומות שחייבים לראות / סטיב דייווי
ספר מרהיב של פלאי העולם, מוסל בתמונות מעורפות רצון לקום ולצאת למסע סביב
העולם
5. המסע של הקטור (או החיפוש אחר האושר) / פרנסואה ללור (פסיכולוג קליני)
הקטור, פסיכיאטר צ'יפי שאינו מרצה מעמו. יוצא למסע כדי להבין מהם האושר
האומללות הערה והאהבה מתואר בצדק מששעת.
6. ההתפחות / דן מרגלית
צ'יז מרה מעורר צאלה וזעם אל ישראל של 2009. שרון, אולמרט, הפוליטיקה והשחיתות
7. ניצוצות: הארות, עצות ותובנות עיף משנתו של הראייה קוק / מכתבי הרב קוק
8. ישעיהו ליבוביץ: על עולם ומלואו / שיחות עם מיכאל ששר
שיחות במלון נאסאים פחה; צת אמורה ואוסף תרבות ואמנות עריים ויהודים, פוליטיקה
ואניינים אישיים

אולי במשהו תמצאו עניין...

שנה טובה, חתימה טובה וחלום

חנצ'ה ורוני